

NEGES Y DDRAIG DRAGONSPEECH

THE NEWSLETTER OF NPC WALES
Y CYLCHLYTHYR CPC CYMRU

Rhifyn 9 Hydref Issue 9 Autum 2023

Digwyddiadau

Office for
**Budget
Responsibility**

Ym mis
Tachwedd,
bydd y
Canghellor
yn cyflwyno

datganiad yr hydref.

Mae NPC yn ymgyrchu i sicrhau bod pensiwn y wladwriaeth (Cynllun Pensiwn Sylfaenol ac Enillion y Wladwriaeth SERPS) yn cynyddu bob blwyddyn yn unol â'r enillion gorau, y Mynegai Prisiau Defnyddwyr, y Mynegai Prisiau Manwerthu neu 2.5%.

Mae'r Prif Weinidog wedi ymrwymo i **gadw'r clo triphlyg ar gyfer 2023-24** ond efallai y bydd yn cael ei "addasu" i leihau'r cyswllt ag enillion.

Hyd yn oed gyda'r cyswllt hwnnw, mae gan y DU un o'r pensiynau gwladol isaf yn Ewrop. Os oes gennych bensiwn ychwanegol, byddwch yn talu treth incwm arno. Oni bai bod y lwfans personol yn cynyddu, byddwch yn talu mwy o dreth. Nid pobl hŷn yw achos y llanast economaidd y mae'r wlad ynddo. **Dywed NPC Cymru y dylid cadw'r clo triphlyg i amddiffyn Pensiwn y Wladwriaeth ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.**

Cartrefi Cynnes Cymru

National Pensioners Convention Wales
and UNITE

Dywed Cenedlaethol Cymru ac UNITE

**Cold Homes Kill - Insulate
our homes NOW!**

Cartrefi Oer Lladd -

**Inswleiddio ein cartrefi
NAWR!**

End Winter Deaths

Diwedd

Marwolaethau Gaeaf

Mae NPC
Cymru yn
ymgyrchu i
sicrhau bod
Llywodraeth
Cymru yn
cynyddu'r cyllid
a sicrhau bod y
**Rhaglen
Cartrefi
Cynnes**

newydd yn cael ei chyflwyno **cyn gynted â phosibl**. Dyma'r ffordd orau, fwyaf cynaliadwy a pharhaol o fynd i'r afael â thlodi tanwydd a bydd hefyd yn helpu i leihau allyriadau carbon tai.

**Ymgyrch NPC
Cymru dros
Bysiau Gwell**

**Yn dda i bobl – Yn dda i'r
blaned**

- Lleihau gwasanaethau - llwybrau dan fygythiad gyda phobl yn cael eu gadael yn ynysig, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. Amserlenni - wedi'u dileu!
- Bysiau'n annibynadwy – yn aml yn cael eu canslo neu'n hwyr.
- Mae toriadau yng nghyllid Llywodraeth y DU i Gymru wedi gwneud yr argyfwng hyd yn oed yn waeth.
- Mae angen i Lywodraeth Cymru gyflwyno'r **Bil Bysiau** fel cam i gael gwasanaeth bysiau cyhoeddus priodol yng Nghymru.

Mae'r newid i ddarparu mwy a mwy o wasanaethau yn ddigidol, fel archebu ar-lein, gwasanaethau dros y ffôn a symud i gymdeithas ddi-arian yn parhau i dyfu. Mae'n cael effaith fawr ar bobl hŷn!

STOPIWCH AR-LEIN YN UNIG!

Sign the petition:

Stop online being the only option

Everyone should have fair and equal access to services. But older people are being overlooked. For those who aren't or choose not to be online it's becoming impossible to do basic things like booking a medical appointment or paying for parking.

Join our call for all public services to always offer a post, phone or face to face option

#offlineandoverlooked

Mae NPC Cymru, yn cefnogi deiseb newydd Offline and Overlooked Age UK.

Gallwch ei llofnodi trwy anfon eich enw llawn a'ch COD POST at: Freepost, Age UK Campaigns

Neu ar-lein ar:

<https://campaigns.ageuk.org.uk/page/135031/petition/1?ea.tracking.id=Website>

Fel gwasanaethau meddygon teulu!

I ddysgu mwy am y mathau o faterion a heriau sy'n wynebu pobl hŷn wrth ddefnyddio gwasanaethau meddygon teulu, mae **Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru (CPHC)** yn gwahodd pobl hŷn i rannu eu profiadau.

Gallwch rannu eich profiadau ar-lein ar wefan CPHC neu anfonwch neges e-bost at ask@olderpeople.wales.

Nid oes angen i chi ei wneud ar-lein! Gallwch ffonio CPHC ar 03442 640 670, neu ysgrifennwch at: RHADBOST RTHR-HYZC-RRAX Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru, Adeiladau Cambrian Sgwâr Mount Stuart Caerdydd CF10 5FL

Erbyn diwedd 2025, bydd llinell pob cwsmer sy'n rhentu llinell ffôn yn y DU yn cael ei drosglwyddo i fod yn llinell ddigidol.

Nid oes ots ai BT, TalkTalk, Virgin, neu unrhyw ddarparwr arall sydd gennych.

Mae'r NPC yn aelod o'r Grŵp Cynghori ar Lais Digidol (DVAG) sy'n cynnwys BT, ond nid yw'n cynnwys darparwyr cyfathrebu eraill.

Un mater o bryder a godwyd gyda'r grŵp hwnnw, gan NPC, fu'r anallu i ddefnyddio ein ffonau yn ystod toriad i bŵer.

Wedi i'r llinellau gael eu trosi'n ddigidol, byddwn ni, y cwsmer, yn gyfrifol am bweru ein llinell ffôn ein hunain. Yn y sefyllfa honno, mae Ofcom yn mynnu bod rhaid i gwsmeriaid barhau i allu cysylltu â'r gwasanaethau brys. Gall defnyddwyr ddefnyddio eu ffonau symudol. **OND nid yw llawer o bobl hŷn yn berchen ar ffôn symudol nac yn ei rentu.**

Nawr, mae Ofcom wedi ei gwneud yn glir, os nad oes gennych ffôn symudol neu os nad oes gennych signal symudol - **mae'n rhaid i'ch darparwr gynnig ateb i chi i wneud yn siŵr y gallwch gysylltu â'r gwasanaethau brys pan fydd toriad i bŵer yn digwydd.**

Dweud eich Dweud:
Os oes gennych stori yr hoffech ei rhannu neu unrhyw sylwadau am ein cylchlythyr, cysylltwch â ni:

E bost info@npcwales.org

Drwy'r post: CPC Cymru
d/o Age Cymru
Ground Floor, Mariners House
Trident Court
East Moors Road
Caerdydd, CF24 STD

Beth am ymuno â Chonfensiwn Pensiynwyr Cenedlaethol Cymru, sef CPC Cymru?

Sefydliad gwirfoddol ydym ni. Rydym ni'n sefydliad ymgyrchu amhleidiol sy'n ceisio gwella safonau byw a lles pob pensiynwr a darpar bensynwr yng Nghymru.

Mae ein Cyngor llawn yn cyfarfod 4 gwaith y flwyddyn, fel arfer.

Mae ein Swyddogion ac Aelodau Pwyllgor gwirfoddol, etholedig, yn cyfarfod yn rheolaidd â Llywodraeth Cymru a Chomisiynydd Pobl Hŷn Cymru.

Mae ein hymgyrchoedd allweddol presennol ar gyfer:

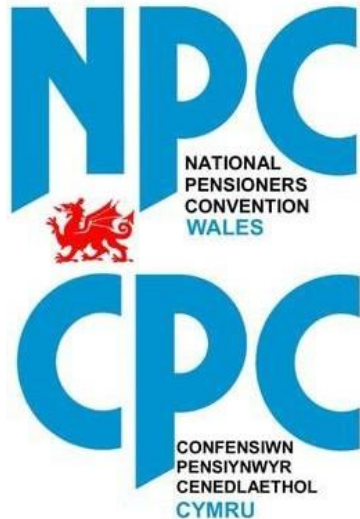
- **Adferiad y GIG yng Nghymru**
a datblygu gwasanaeth Gofal Cymdeithasol cwbl integredig, yn rhad ac am ddim pryd a lle bynnag y bo'i angen, yn brif flaenoriaeth.
- **Yr Argyfwng Costau Byw**
- **Ynni i Bawb – Dwedwch NA i ddewis rhwng Gwres neu Fwyd**
- **Mae Cartrefi Oer yn Lladd – Insiwleiddiwch ein cartrefi NAWR!**
- **Cysylltiadau Digidol i Bawb**

Credwn hefyd fod rhaid cynnal mathau traddodiadol o gyfathrebu a gwasanaethau, fel wyneb yn wyneb, dros y ffôn, drwy'r post ac yn defnyddio arian parod.

- **Cludiant Cyhoeddus**

Bysiau a Bil Bysiau Cymru? Mae'n argyfwng ar wasanaethau bws. Mae gwasanaethau mewn perygl ar hyd a lled Cymru.

- **Gofal a Thrwsio Tai** Mae 13 o Asiantaethau Gofal a Thrwsio yng Nghymru, bob un ohonynt yn gofalu am ranbarth gwahanol. Rydym am i lawer mwy o addasiadau gael eu cyflawni.

Os ydych chi'n aelod o sefydliad, gall eich sefydliad lunio cysylltiad â CPC Cymru. Cysylltwch â:

Drwy'r e-bost affiliation@npcwales.org

Neu drwy'r post ar:
CPC Cymru
d/o Age Cymru
Mariners House
Trident Court
East Moors Road
Caerdydd
CF24 STD

Gallwch ymuno â CPC Cymru fel aelod unigol.

Os byddwch yn ymuno â ni, gallwch ddod i'n cyfarfodydd, pleidleisio a derbyn ein cylchlythyron.

Hoffwn ymuno â CPC Cymru fel aelod unigol

E-bostiwch affiliation@npcwales.org neu anfonwch drwy'r post i'r cyfeiriad isod.

Eich Enw Llawn

Cyfeiriad

Cod Post

Rhif ffôn cartref

Rhif ffôn symudol

Cyfeiriad e-bost

Talu ffioedd cysylltu: £10:00 y flwyddyn

I dalu trwy BACS : Talwch:

Lloyds Bank, NPC Wales No.2 Account

Cod Didoli 309995 Rhif y Cyfrif 01236708

Os byddwch chi'n talu trwy BACS, sicrhewch eich bod yn rhoi cyfeirnod sy'n cynnwys eich enw.

Neu talwch drwy siec yn daladwy i NPC Wales a'i hanfon i:

CPC Cymru, d/o Age Cymru, Mariners House, Trident Court, East Moors Road, Caerdydd CF24 5TD

Cefnogir gan

Ariennir gan
Lywodraeth Cymru
Funded by
Welsh Government

Hyrwyddwyd a Chyhoeddwyd gan CPC Cymru,

Argraffwyd gan Age Cymru, oII d/o

Ground Floor Mariners House, Trident Court, East Moors Road, Caerdydd, CF24 5TD

NEGES Y DDRAIG DRAGONSPEECH

THE NEWSLETTER OF NPC WALES Y CYLCHLYTHYR CPC CYMRU

Rhifyn 9 Hydref Issue 9 Autum 2023

Events

In November, the Chancellor will deliver

the autumn statement.

NPC are campaigning that every year the state pension (basic and State Earnings Related Pension Scheme SERPS) rises in line with the best of earnings, the Consumer Price Index, the Retail Price Index or 2.5%.

The Prime Minister has committed to **keeping the triple lock for 2023-24** but it may be “tweaked” to reduce the earnings link.

Even with that link the UK has one of the lowest state pensions in Europe. If you have an additional pension, you pay income tax on it. Unless the personal allowance increases you will pay more tax. Older people are not the cause of the economic mess the country is in. **NPC Wales says keep the triple lock to protect the State Pension for future generations.**

Warm Homes Wales

National Pensioners Convention Wales and UNITE

Dywed Confensiwn Pensiynwyr Cenedlaethol Cymru ac UNITE

Cold Homes Kill - Insulate our homes NOW!

Cartrefi Oer Lladd - Inswleiddio ein cartrefi NAWR!

End Winter Deaths

Diwedd Marwolaethau Gaeaf

NPC Wales is campaigning for the Welsh Government to increase funding and ensure the new **Warm Homes Programme** is introduced

As Soon As Possible. This is the best; most sustainable and lasting way of tackling fuel poverty and it will also help to cut housing carbon emissions.

NPC Wales Campaign for Better Buses

Good for people – Good for the Planet

- Services slashed - routes under threat with people left isolated, particularly in rural areas. Timetables - shredded!
- Buses unreliable – often cancelled or late.
- Cuts in UK Government funding to Wales has made the crisis even worse.
- We need the Welsh Government to introduce the **Bus Bill** as a step to get a proper public bus service in Wales.

The shift to providing more and more services digitally, such as online booking, telephone-based services and the move to a cashless society just keeps growing. It affects older people a lot!

STOP ONLINE ONLY!

Sign the petition:

Stop online being the only option

Everyone should have fair and equal access to services. But older people are being overlooked. For those who aren't or choose not to be online it's becoming impossible to do basic things like booking a medical appointment or paying for parking.

Join our call for all public services to always offer a post, phone or face to face option!

#offlineandoverlooked

NPC Wales, supports Age UK's new Offline and Overlooked Petition.

Sign it by sending your Full Name and POSTCODE to: Freepost, Age UK Campaigns

Or online at:

<https://campaigns.ageuk.org.uk/page/135031/petition/1?ea.tracking.id=Website>

Like GP services!

To learn more about the kinds of issues and challenges facing older people when accessing GP services, the **Older People's Commissioner Wales (OPCW)** is inviting older people to share their experiences.

You can share your experiences online on the OPCW website or email ask@olderpeople.wales.

But you don't need to do it online! You can call the OPCW on 03442 640 670, or write to: FREEPOST RTHR-HYZC-RRAX Older People's Commissioner for Wales, Cambrian Buildings Mount Stuart Square Cardiff ,CF10 5FL

By the end of 2025, every customer who rents a telephone line in the UK will have their line transferred over to become a digital line.

It doesn't matter whether your provider is BT, TalkTalk, Virgin, or any other provider.

The NPC is a member of the Digital Voice Advisory Group (DVAG) which includes BT, but it doesn't include other communications providers.

One issue of concern raised with that group, by NPC, has been the inability to use our phones during a power cut.

Once lines are converted to digital, we, the customer, will be responsible for powering our own telephone line. In that situation Ofcom requires that customers must still be able to contact the emergency services. Customers could use their mobile phones. **BUT a lot of older people do not own or rent a mobile phone.**

Now Ofcom have made it clear that if you don't have a mobile phone or don't have mobile signal – **your provider must offer you a solution to make sure you can contact the emergency services when a power cut occurs.**

Your Shout:
If you have a story you would like to share or have any comments on our newsletter, please contact us:

E mail info@npcwales.org

By Post: NPC Wales
c/o Age Cymru
Ground Floor, Mariners House
Trident Court
East Moors Road
Cardiff, CF24 STD

Why not Join National Pensioners Convention Wales/ Confensiwn Pensiynwyr Cenedlaethol Cymru known as NPC Wales?

We are a voluntary organisation. We are a non-party political campaigning organisation that seeks to improve the living standards and welfare of all pensioners and future pensioners in Wales.

Our Full Council meets, normally, 4 times a year.

Our elected volunteer Officers and Committee Members meet regularly with the Welsh Government and the Older People's Commissioner for Wales.

Our current key campaigns are for:

- **The recovery of the NHS in Wales**
and the development of a fully integrated Social Care service, free at the point of need, as its first priority.
- **The Cost-of-Living Crisis.**
- **Energy For All - Say NO to Heat or Eat**
- **Cold Homes Kill - Insulate our homes NOW!**
- **Digital Connections for All**

We also believe that traditional forms of communication and services such as face to face, over the telephone, via post and using cash must remain in place.

- **Public Transport**
Buses and the Welsh Bus Bill ? Bus services are in deep crisis. Routes are at-risk all over Wales.
- **Housing Care and Repair** There are 13 Care & Repair Agencies in Wales, each covering a different region. We want far more adaptations to be carried out.

If you are a member of an organisation
your organisation can affiliate to NPC
Wales please contact:

E-Mail affiliation@npcwales.org

Or by post to:
NPC Wales
c/o Age Cymru
Mariners House
Trident Court
East Moors Road
Cardiff
CF24 STD

You can join NPC Wales as an individual member.

If you do you can attend our meetings, vote and receive our newsletters.

I wish to join NPC Wales as an individual member

E-Mail affiliation@npcwales.org or send by post to the address below.

Your Full Name

Address

Post Code

Home Telephone

Mobile Number

E mail address

Payment of affiliation fees: £10:00 per year

To Pay by BACS : Please pay to:

Lloyds Bank, NPC Wales No.2 Account

Sort Code 309995 Account Number 01236708

If paying via BACS please ensure that you include a reference identifying your name.

Or pay by cheque payable to NPC Wales and return to:

NPC Wales, c/o Age Cymru, Mariners House, Trident Court, East Moors Road,
Cardiff CF24 STD

Supported by

Ariennir gan
Lywodraeth Cymru
Funded by
Welsh Government

Promoted and Published by NPC Wales,

printed by Age Cymru, all c/o Ground

Floor Mariners House, Trident Court,

East Moors Road, Cardiff, CF24 STD